

Motion till riksdagen 2021/22:2546

av **Patrick Reslow m.fl. (SD)**

En grundskola i världsklass

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om värdet av förskoleklassen som övergång mellan förskola och grundskola och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om svenska språket och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa den obligatoriska modersmålsundervisningen, de nationella minoritetsspråken undantagna, och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fokus på faktakunskaper och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en ordning där elever ska nå målen i viktiga kärnämnen innan de fortsätter i nästföljande klass, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att betyg ska vara obligatoriska fr.o.m. årskurs 4 och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att betyg ska ges i varje enskilt ämne i grundskolan och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att timplanen i matematik bör delas upp årskursvis och att nivågruppering i matematik, svenska och engelska bör införas fr.o.m. årskurs 7 och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökad närvaro och om att ogiltig frånvaro ska införas i betyget och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att betona den svenska kulturen och vårt kulturarv och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om inrättande av en klassikerlista och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om läxor och läxhjälp och tillkännager detta för regeringen.

13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om insatser för elever med behov av särskilt stöd och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utökat särskilt stöd för särbegåvade elever och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om införande av obligatorisk förberedelseskola för nyanlända elever och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skolan ska möjliggöra fysisk aktivitet för elever i anslutning till skolan varje dag och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om nationell riktlinje för individanpassad skolmat och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att på frivillig basis införa skoluniform i skolan och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utökad och förtydligad studie- och yrkesvägledning och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skolan ska lära ut den djupa innebörden av demokrati och respekt för andras åsikter samt stimulera till kritiskt och självständigt tänkande och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skolan ska vara partipolitiskt neutral och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om rätt till hemundervisning till skydd för särskilt sårbara personer vid extraordinära händelser samt att detta bör föras in i skollagen och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Skolan är vid sidan av familjen oerhört viktig för barns och ungdomars utveckling. Ett fungerande utbildningssystem med ordning, trygghet, god arbetsmiljö och höga förväntningar på eleverna är grundläggande förutsättningar för såväl elevernas kunskapsinhämtning som lärarnas och skolpersonalens arbetssituation. Skolan ska utgöra en positiv lärandemiljö där alla trivs och utvecklas. Dessvärre har problem med försämrad arbetsmiljö och studiero, minskad trygghet, ökning av hot och våld samt oroväckande hög frånvaro blivit alarmerande på många skolor. Vi ser också en utveckling där elevers användande av det svenska språket i tal och skrift har försämrats. För att komma tillrätta med detta ska svenskans ställning under skoldagarna stärkas. Det finns en tydlig koppling mellan hur väl en skola fungerar och vilka resultat den levererar. Kunskapsresultaten hos svenska elever ligger mycket lägre idag än i början av 1990-talet och vi ställer oss mycket kritiska till den kunskapsförbättring som redovisades i Pisaundersökningen 2018. Skolans uppgift är att stödja och utveckla alla elever, vilket innefattar både resultatmässigt svagare elever och elever med redan höga resultat. För att kunna tillgodose elevers olika behov behövs tidiga betyg, återinförd undervisning i mindre grupp, nivågruppering av undervisningen i matematik, svenska och engelska samt bättre möjligheter att gå om en årskurs ifall kunskapskraven inte uppnåts. Vi värnar förskoleklassen där lek står i centrum för en optimal övergång mellan förskola och grundskola.

Kunskapsmålen behöver konkretiseras och de orimliga kraven på analytisk förmåga för grundskolebarn måste tas bort. Undervisning och betygssättning behöver återgå till fokus på faktakunskaper. Utan dem är det inte möjligt att vare sig få förståelse eller kunna analysera. Med detta nya fokus kommer flit att löna sig, pojkars skolresultat kommer förmodligen att förbättras och betygssättningen att förenklas och bli mer rättvisande.

Sedan flera år tillbaka befinner sig Sverige i en akut migrationskris där systemet fylls på med elever som inte kan svenska, inte har kunskap om svenska värderingar och i många fall inte heller har de grundläggande kunskaper inom kärnämnen som skolkamraterna införskaffat sig under skolgången i Sverige. Nyanlända elever ska placeras i obligatoriska förberedelseskolor med krav på erhållna kunskaper i kärnämnen i nivå med aktuell klass innan överflyttning sker. En generell satsning på svenska språket krävs och den obligatoriska modersmålsundervisningen ska avskaffas.

Skolans betydelse för förmedling av förståelse och acceptans för vår svenska kultur och vårt svenska kulturarv kan inte överskattas. En klassikerlista behöver införas för gemensamma referenspunkter, kritiskt tänkande ska stimuleras och politisk åskådning får inte utgöra grund för diskriminering. Daglig fysisk aktivitet behöver schemaläggas för bättre studieresultat och elevhälsa, och tillgången till individanpassad skolmat ska följa nationella riktlinjer.

Coronapandemin har synliggjort behovet av bättre förberedelse inför oförutsägbara extraordinära händelser. När befolkningen ställs inför allvarliga hot behöver skolan kunna erbjuda flexibilitet för särskilt sårbara individer. Sammantaget utgör våra förslag fundamentet för en grundskola i världsklass.

Värdet av förskoleklassen som övergång mellan förskola och grundskola

1. En utredning som presenterades under våren föreslår att förskoleklassen blir nya årskurs 1 från och med hösten 2026 och att barnen ska undervisas utifrån samma läroplan som övriga årskurser i grundskolan och ges ämnesundervisning. Detta stora fokus på lärande kommer att ske på bekostnad av den lek som barn i sexårsåldern behöver. Vi vill understryka förskoleklassens unika värde som övergång mellan förskola och skola. Lek och lärande står inte mot varandra, utan lek är en möjlighet för barn att internalisera kunskaper och expandera sitt lärande. Meriterade forskare befarar att förslaget om tioårig grundskola kommer att minska leken väsentligt och hävdar att ingen forskning ger stöd för att tidigare skolstart leder till bättre resultat senare i livet. I förskoleklassen kan skolmognad avgöras, elevers behov av särskilt stöd uppmärksammas och skolstarten skraddarsys för att så långt som möjligt passa varje barn. Oavsett om förskoleklassen är en egen skolform eller ingår i en tioårig grundskola ska leken fortsatt stå i centrum och den unika kompetens som pedagoger i förskoleklass besitter tas tillvara.

Betydelsen av svenska språket i skolan

2. Samtalsspråket i skolan ska alltid vara svenska under lektionstid undantaget språk-
lektioner, skolor för nationella minoriteter samt de internationella skolor som av hävd

har tillstånd att undervisa på andra europeiska språk. Att tala svenska med sina svenska och utländska kamrater i skolan är troligen det mest effektiva sättet att lära sig god svenska. Förstärkt svenskundervisning ska ges till elever med undermåliga svensk-kunskaper där resurserna tas från den nuvarande modersmålsundervisningen.

Avskaffa den obligatoriska modersmålsundervisningen

3. För att invandrare ska kunna tillgodogöra sig undervisning och integreras i det svenska samhället är det avgörande att de snabbast möjligt lär sig svenska. Den obligatoriska modersmålsundervisningen, minoritetsspråken undantagna, ska därför avskaffas. I debatten hörs ofta argumentet att modersmålsundervisning underlättar tillgodogörandet av ett andraspråk. Resultatet från en dansk undersökning, publicerad år 2017 vid Aarhus BBS School of Business and Social Sciences, visar emellertid att modersmålsundervisning inte gynnar inläring av danska och inte heller inläring av andra ämnen. En annan undersökning, som utfördes i Danmark av Kommunernas forskningsenhet AKF, visar att det inte finns statistiska bevis för att modersmålsundervisning ger en positiv effekt för tillgodogörandet av det nya hemlandets språk. Sedan 2006 är modersmålsundervisningen avskaffad i Danmark och Sverige ska snarast följa Danmarks exempel.

Dagens modersmåls lärare kan erbjudas arbete i förberedelseskolor, alternativt vidareutbilda sig till lärare. Modersmålsundervisning kan naturligtvis förekomma men ska i så fall bekostas av brukarna själva och ske utanför ordinarie skoltid. Skollagen ska ändras i enlighet med detta.

Fokus på faktakunskaper

4. Faktakunskaper är kraftigt underskattade i dagens skola, vilket enklast åskådliggörs med betygssystemet där rena faktakunskaper ger betyg på E-nivå. I Lgr 11 står att skolan ska ansvara för att eleverna inhämtar och utvecklar sådana kunskaper som är nödvändiga för varje individ och samhällsmedlem. Vad som är nödvändiga kunskaper är en alldeles för diffus definition och skolan idag löper stor risk att inte tillvarata ungas exceptionellt gynnsamma förmåga till inläring. Forskning visar till exempel att förutsättningarna är som bäst att lära sig ett nytt språk upp till sjuttonårsåldern. Allra bäst förutsättningar har barn innan tio års ålder. Skolan måste återigen få ett kunskapsfokus. Hur ska elever kunna förstå och analysera fenomen som de saknar basal kännedom om? Repetition och utantillinläring motionerar och utvecklar hjärnan och förenklar fortsatt lärande. I grundskolan ska faktakunskaper utgöra grund för både undervisning och betygssättning. Den elev som kan sin kurslitteratur ska få högsta betyg. Fokus på faktakunskaper kommer att leda till att flit lönar sig och att höga betyg ligger inom räckhåll för alla som anstränger sig. Betygssättningen kommer förenklas och bli mer rättssäker. Ännu en positiv effekt är att synliggörande av förväntningar och krav tilltalar och motiverar unga, kanske i synnerhet pojkar vars skolresultat särskilt behöver förbättras.

Behov av att gå om en årskurs

5. Undervisningen i varje årskurs bygger på de baskunskaper som varje elev ska ha förvärvat årskursen innan. Utan en stadig grund i skolämnena blir det svårt för en elev att klara undervisningen, och eleven riskerar att hamna allt mer efter med följden att vederbörande upplever hopplöshet och kanske ger upp. Om rektor inte ser rimliga möjligheter att eleven klarar av nästkommande årskurs behöver eleven gå om aktuell årskurs. Rektor gör en samlad bedömning och efter samråd med elevens lärare fattar rektor det slutgiltiga beslutet om en elevs eventuella behov av att gå om en årskurs. Detta beslut ska ske i omsorg om eleven och följa eleven även om vederbörande väljer att byta skola. Vid behov av en andra bedömning kan eleven tillåtas göra ett kunskaps-test. Målsmän ska informeras i god tid om att deras barn riskerar att inte godkännas eller nå målen. Målsättningen är att elever som inte når upp till betyget E idag får bättre möjligheter till detta samt att betydligt fler elever lämnar grundskolan med godkända betyg.

Betyg från och med årskurs 4

6. Fördelarna med att införa tidiga betyg är flera. Betyg medverkar till att höja kunskapsnivån och kvalitetsnivån i skolan, tydliggör kunskapsmålen och synliggör elevernas kunskapsutveckling. Betyg i relativt tidiga årskurser möjliggör tidig upptäckt av barn i behov av stödinsatser, vilket är det enskilt viktigaste argumentet. Betyg gör det också möjligt för föräldrarna att få en mer rättvis bild av sitt barns kunskapsnivå. De omdömen som ges verbalt till elever och föräldrar har i praktiken inte visat sig vara tillräckliga. Från och med höstterminen 2021 får rektor besluta att betyg ska sättas i årskurs 4. Vi befarar att frivilligheten kommer att leda till att betyg framgent sätts i skolor där elever överlag är studiemotiverade men inte i de skolor där elever behöver införda betyg för höjd studiemotivation. Alla elever ska om möjligt ges samma villkor. Tydliga utvärderingar och betyg ska vara en naturlig del i skolan och vara obligatoriskt från årskurs 4.

Betyg i varje enskilt ämne

7. Det ska finnas en likvärdighet i betygssättning där samma regler och system gäller för alla skolor. Kunskaper ska också utvärderas och presenteras så stringent som möjligt. Därför vill vi att rektorer inte ska kunna besluta om sammanfattande betyg i SO-ämnena (samhällsorienterande ämnen) och NO-ämnena (naturorienterande ämnen). Det som gäller nu är att rektorer för skolor som har ämnesövergripande undervisning i natur- och samhällsorienterande ämnen kan välja att sätta sammanfattande betyg i årskurs sex. Den valfriheten ger stora skillnader mellan skolor, vilket medför ojämlikhet och svårighet att jämföra förutsättningar och resultat. Om alla elever får betyg enligt samma system så har de mer likvärdiga förutsättningar, krav på kunskapsinhämtning och i att uppvisa inhämtade kunskaper. Om betyg ges i varje enskilt ämne så innebär det en fokusering på varje specifikt ämne och ett tydliggörande av vad som krävs gällande kunskapsinhämtningen.

Årskursvis indelning av timplanen och nivågruppering

8. Mot bakgrund av matematikens och naturvetenskapens oersättliga betydelse för tillgången på ingenjörer är det olyckligt att intresset för och kunskaperna i matematik och naturvetenskap fallit drastiskt sedan 1990-talet. Timplanen i matematik för grundskolan bör delas upp årskursvis för att öka möjligheterna att upptäcka elever som halkar efter i undervisningen, men också för att tydliggöra vad eleverna ska ha lärt sig efter varje årskurs. Med nuvarande undervisning riskerar elever med något långsammare inläring att hamna efter i undervisningen och tappa motivationen. Samtidigt riskerar elever med snabbare inläring att tappa motivationen för att de saknar utmaningar.

En nivågruppering av matematik ska införas med en särskild och en allmän nivå, från och med årskurs 7. På samma sätt ska ämnena svenska och engelska nivågrupperas. Nivågrupperingen ska vara flexibel och eleverna ska vid behov kunna byta undervisningsnivå. På så vis kan nivågrupperingen tjäna som stöd för alla elever.

Ökad närvaro

9. För att inhämta kunskap behöver eleverna vara närvarande i skolan. Närvaro ska främjas och frånvaro ska åtgärdas och noteras i betyget. Även i kommande yrkesliv är det av största vikt att vara delaktig och närvarande. Det är därför nödvändigt att det lärs in från start i skolan och att åtgärder sätts in på ett tidigt stadium vid olovlig frånvaro. Skolverket informerar om att rektorn är skyldig att utreda upprepade och längre frånvaro, samt att vårdnadshavare ska informeras. Dock ges väldigt lite information om åtgärdande. Vårdnadshavare ska omedelbart få information från skolan vid elevens frånvaro. Elever med olovlig frånvaro har uppvisat bristande ansvarstagande samt ett beteendemönster som det är intressant för kommande arbetsgivare att känna till. Därför är det viktigt att olovlig frånvaro framgår av betyget.

Betona den svenska kulturen och kulturarvet

10. Skolans roll är inte bara att vara kunskapsförmedlare utan till stor del också att förmedla en djupgående förståelse och acceptans för vår svenska kultur och vårt svenska kulturarv. I kulturarvet ingår det svenska folkets gemensamma historia, kultur, samhällssystem, traditioner, normer, värderingar, språk och religion. Utan goda kunskaper om kulturarv, vilket även omfattar medborgaransvar och hur vi bör behandla varandra, är det svårt, om inte omöjligt, att bli en naturlig del av det svenska samhället. Skolan bör därför betona vår kultur, den kristna etiken och den västerländska humanismens centrala betydelse för vårt samhälle samt vårt immateriella och materiella kulturarv – det vill säga tidigare generationers samlade kunskap och erfarenheter samt bekantskap med äldre föremål, fornlämningar, kulturmiljöer och byggnadsverk.

Undervisningen om vår kultur och vårt kulturarv ska följa eleven genom hela grundskolan och anpassas till respektive kursplan. Följande lydelse ska läggas till under skolans uppdrag i Lgr 11: ”Skolan ska ansvara för att varje elev efter genomgången grundskola har fått kunskaper om och insikt i den svenska, nordiska och västerländska kulturen och kulturarvet samt fått grundläggande kunskaper om de nordiska språken. Detta med fokus på den svenska kulturen, kulturarvet och språket.” Svensk, nordisk och

västerländsk kultur och kulturarv ska placeras i samband med samhällsorienterande ämnen och samhällskunskap i kursplanen men även tas upp inom ämnena historia och svenska och ska testas genom prov på samma sätt som för övriga ämnen. Det ska inte vara möjligt att i undervisningen negligera detta.

Inrätta en klassikerlista

11. Behovet av gemensamma referenspunkter och gemensamma värden har aldrig varit större än i dagens Sverige. God läsförståelse och att behärska det svenska språket är alldeles nödvändigt. Det är viktigt att elever stiftar bekantskap med de stora litterära författarna genom historien för att utveckla språklig förmåga och kunskaper om det svenska, nordiska och västerländska kulturarvet. Klassikerlistan ska tillgängliggöras alla elever och ska ingå i en kulturkanon med klassiska litterära verk, liksom film, konst, teateruppsättningar och musikverk.

Klassikerlistan ska följa elever genom hela skolan, från förskolan där högläsning blir aktuellt, till grundskolan och gymnasiet. Listan ska anpassas för årskurserna, implementeras i skolans styrdokument och användas inom undervisningen. Läsning av litteratur utgör för övrigt ett exempel på en synnerligen lämplig läxa eftersom eleven kan klara av den på egen hand.

Läxor och läxhjälp

12. Läxor utgör ett naturligt inslag i lärandet, är ett viktigt komplement till den schema-lagda undervisningen och utgör ett naturligt och avgörande inslag i lärandet. Det finns en mängd läxor som inte kräver stöd av några större förkunskaper eller hjälp av förälder såsom stavning, glosor, träning på multiplikationstabell, utantillinläring, läsning, välskrivning med mera. Vi vill samtidigt framhålla att arbetet med läxor kan utgöra kvalitetstid mellan barn och föräldrar. Elever i behov av läxhjälp i yngre årskurser ska erbjudas läxhjälp via fritidshemsverksamheten, vilket förenklas genom ökad personal-täthet på fritidshemmen. All läxhjälp som bekostas med offentliga medel ska ske i skolans lokaler och under rektorns ansvar. Privata aktörer är välkomna, men det ska ske i skolans regi.

Insatser för elever med behov av särskilt stöd

13. Vissa elever har behov av extra stöd för att följa med i undervisningen och målsättningen måste vara att elever som inte hänger med, eller visar att de inte förstår, kartläggs så nära inpå upptäckt som möjligt. Elever med neuropsykiatriska funktions-nedsättningar vars behov inte tillgodoses i den vanliga klassundervisningen ska erbjudas små, resursstarka undervisningsgrupper där pedagogerna har adekvat kompetens. Dessa elever bör fortsättningsvis höra till den ursprungliga klassen och delta i den undervisning som fungerar. I de fall eleven flyttas till resursskolor med andra rektorer avgörs elevens hemvist från fall till fall. Ett lagstiftningsarbete bör snarast påbörjas för att resursskolorna

ska ges en egen definition i skollagen och en finansieringslösning som anpassas efter resursskolornas särskilda förutsättningar.

Den ordinarie skolan behöver också till viss del ompröva sin pedagogik så att den passar fler elever. Idag läggs ofta ett stort ansvar på eleverna själva för sin kunskapsinhämtning genom till exempel grupparbeten, självstudier och kooperativ inläring. Dessa undervisningsmetoder passar motiverade elever bättre än elever som har det tufft, och försvårar dessutom upptäckten av barn med behov av särskilt stöd. Extra stöd till elever som har behov av detta möjliggörs genom vårt förslag om små undervisningsgrupper och genom anställning av fler specialpedagoger och övrig stödpersonal. Elever med intellektuell funktionsnedsättning som placeras i grundsärskola ska erhålla en begriplig, hanterbar och meningsfull skoltid. Det är viktigt att kontinuerligt utvärdera elever som går i anpassade skolformer för att säkerställa att de är på rätt plats och får adekvat hjälp. Elever med liknande behov av insatser ska i möjligaste mån placeras tillsammans för bästa möjliga utbyte av undervisningen. Inslag i den ordinarie lärarutbildningen som handlar om elever med behov av särskilt stöd ska förtydligas och utökas.

Särskilt stöd för särbegåvade elever

14. Elever som klassas som särbegåvade, det vill säga har ovanligt lätt för sig i skolan och behöver gå snabbare fram i sitt lärande, blir ofta utan stöd som stimulerar deras utveckling och kunskapsinhämtning. Att vara särbegåvad kan i många fall vara en gåva, men medför ibland svårigheter. Elever som inte får sin särbegåvning uppmärksammas av skolan kan utveckla koncentrationssvårigheter eller andra symtom, till exempel bli stökiga eller oroliga när den vanliga undervisningen inte erbjuder utmaningar eller upplevs givande. SKR tog fram en handlingsplan för särskilt begåvade elever 2016. Handlingsplanens tre strategier – accelererad skolgång, berikning genom avancerade undervisningsmoment samt möten med andra särbegåvade och spetsundervisning – bör ligga till grund för det extra stöd som särbegåvade ska erhålla. Mentorskap är en möjlighet för särbegåvade elever att stödja andra elever i skolarbetet, vilket kan vara utvecklande för båda parter. Dessa insatser ska noteras i den särbegåvades betyg.

Obligatorisk förberedelseskola

15. Invandrade elever har specifika behov och behöver lära sig svenska för att kunna tillgodogöra sig utbildning. Behov finns även ofta av grundläggande kunskaper i de övriga ämnen som jämnåriga elever redan har. Det finns idag kommuner som har någon typ av förberedelseskola eller förberedelseklasser. Att ha möjlighet att inrätta detta är inte tillräckligt. Sverigedemokraterna vill kraftigt begränsa antalet nyanlända elever, men de som kommer ska sättas i obligatorisk förberedelseskola. Denna verksamhet kommer att ligga i egna lokaler, avskild från skolans ordinarie verksamhet.

Innan överflyttning till ordinarie undervisning ska eleven ha godkänt på ett nationellt prov utformat av Skolverket i svenska, samhälls- och medborgarkunskap, engelska och matematik för den årskurs som ska påbörjas för att säkerställa att eleven kan följa med i undervisningen. Elever slussas över från förberedelseskola till ordinarie

undervisning genom inledande kontakttid i tilltänkt klass. På så vis erhålls likvärdig standard i alla kommuner istället för det godtycke som råder idag och läraren i den mottagande klassen får på så sätt en mer homogen grupp, vilket främjar studiero och undervisningskvalitet. Skolverket ska bidra till att ta fram lämpligt material och garantera att denna verksamhet fungerar likvärdigt över hela landet och att elever inte överförs till vanliga klasser innan de kan följa undervisningen. Svenska som andraspråk (SVA) ska avskaffas.

Förslaget med förberedelseskolor bygger i stora stycken på befintlig personal. Genom att avskaffa modersmålsundervisning och istället erbjuda modersmålslärares arbete i förberedelseskolan tillsammans med behöriga lärare, så utnyttjas resurserna på mest effektiva sätt. Förberedelseskolan kommer att hysa såväl förberedelseklasser som kompletterande stödundervisning. Efter skoldagen förblir förberedelseskolan tillgänglig för de överflyttade elever som känner att de behöver extra stöd med det egna språket som referens. På så vis kommer överflyttade elever också i kontakt med nyanlända elever och blir en inspirationskälla för dem. Denna form av förberedelseskola gynnar både elever i den ordinarie skolan och nyinvandrade elever eftersom de nyanlända rustas för ordinarie undervisning innan de blir en del av den.

Daglig fysisk aktivitet för elever

16. Sverigedemokraterna har under lång tid drivit frågan om utökad idrottsundervisning. Vi vill poängtera värdet av att den fysiska aktiviteten sker dagligen. Detta kan ske i anslutning till skolan, men även utanför lektionstid och genom olika typer av samverkansprojekt. Idrottsföreningar kan till exempel besöka skolan, informera om sin verksamhet och ge elever möjlighet att prova idrottsaktiviteter. Ett bra exempel är det så kallade Bunkefloprojektet. Det startade hösten 1999 som ett samverkansprojekt mellan skola, idrottsföreningar och forskning. Projektet visade att barn och ungdomar som fick en timmes fysisk aktivitet varje dag även förbättrade sina studieresultat. Störst var skillnaden för pojkarna.

Idrottsundervisningen bör vara organiserad så att den stimulerar till rörlighet och motion, mer än tävling och prestation. Forskning inom fysiologi har visat att ökad fysisk rörlighet är bra för hjärnan och hjärtat och ger bättre koncentrations- och inlärningsförmåga, ökat välbefinnande, stärkt självförtroende samt ökad social förmåga. Daglig fysisk aktivitet kan även begränsa den ökande barnfetman.

Nationell riktlinje för individanpassad skolmat

17. I januari 2020 presenterade Dagens Nyheter en enkätundersökning som visade att andelen elever som begär specialkost har ökat markant. Hela 83 procent av de 171 av landets 290 kommuner som svarade angav att andelen elever som vill ha specialkost – till stor del av religiösa och kulturella skäl – har ökat kraftigt i grundskolan. Skolor kan få servera mängder av varianter av en och samma lunchrätt och kommuner larmar om att situationen håller på att bli ohållbar.

Sverige är ett av tre länder i världen som erbjuder gratis fullödlig skolmat för alla elever. Varje dag serveras omkring 1,4 miljoner skolmåltider. Andelen elever med

specialkost beräknas vara 14,5 procent i genomsnitt. En specialkostportion är dubbelt så dyr som en ordinarie matportion avseende själva livsmedelskostnaden, men räknas alla kostnader in beräknas specialkosten vara tre gånger så dyr. Kommunerna får inga extra pengar till specialkost, och ju mer pengar som läggs på individanpassade måltider, desto mindre blir det till övrig mat. Det här är ohållbart. Ska vårt land kunna fortsätta tillhöra de ytterst få länder som erbjuder gratis skolmat krävs nationella riktlinjer. Dessa riktlinjer ska omfatta kravet att dagligen tillhandahålla en kötträtt, en vegetarisk rätt samt specialkost till de elever som kan styrka medicinska skäl med läkarintyg. All mat ska i möjligaste mån vara härproducerad, allt kött ska vara producerat i enlighet med svensk djurlagstiftning och all mat ska serveras enligt tallriksmodellen. Specialkost på grund av religiösa eller kulturella skäl ska inte erbjudas, utan dessa elever kan äta det vegetariska alternativet. Det är hög tid att nationella riktlinjer tas fram och vi föreslår att de formuleras i enlighet med vårt förslag.

Skoluniform ska införas på frivillig basis i svenska skolor

18. Fördelarna med konform klädsel är flera. Det kan bland annat medverka till att minska den hets som förekommer i att klä sig snyggast eller enligt senaste mode. Det är också viktigt att eleverna känner stolthet och samhörighet med den skola de går på. En gemensam klädsel bidrar starkt till detta. Enhetlig klädsel ska införas på frivillig basis i det svenska skolsystemet, vilket innebär att enskilda kommuner får fatta beslut om enhetlig klädsel och vilken finansieringsmodell som ska tillämpas. Ingen enskild kommun ska kunna förbjuda någon friskola i kommunen att använda enhetlig klädsel. Möjligheten att införa skoluniform ska skrivas in i skollagen.

Utökad och förtydligad studievägledning

19. Studie- och yrkesvägledningen ska stärkas och effektiviseras i grundskolan. Det är viktigt att elever hittar rätt i valen av vidareutbildning till framtida yrkesväg och att de i möjligaste mån lämnar skolan med goda utsikter på arbetsmarknaden. Det bör införas ett tak för hur många elever en studie- och yrkesvägledare har ansvar för. Studie- och yrkesvägledarnas roll och ansvar behöver förtydligas och samordnas, kompetensutveckling behöver möjliggöras, digitalt vägledningsstöd behöver utvecklas och karriärvägledningsperspektivet behöver förstärkas i olika skolämnen. I högstadiet ska varje elev utföra en veckas obligatorisk prao där ett omdöme ges som bifogas slutbetyget.

Lärare och övrig personal bör visa engagemang kring målet med skoltiden – att lära sig saker, forma sin framtid och erhålla ett yrke. Samtal om framtiden ska vara ett naturligt inslag i utbildningen från första klass och studie- och yrkesvägledaren ska introduceras redan i tidiga årskurser genom besök och samtal kring vilka fantastiska möjligheter det finns. Elever bör ges möjlighet till kontinuerliga möten med yrkesverksamma och arbetsliv under grundskolans årskurser i mellan- och högstadiet. Skolverket ska bistå med kontinuerlig statistik kring arbetsmarknadsutsikter och livslön, vilket studie- och yrkesvägledningen ska förmedla till högstadieeleverna. Skolor eller

aktuell kommun kan till exempel anordna minimässor där eleverna får träffa olika arbetsgivare och branscher som inspirerar till ett framtida yrkesliv.

Demokrati och respekt samt kritiskt och självständigt tänkande

20. Skolan ska lära ut den djupa innebörden av demokrati och respekt för andras åsikter samt stimulera och uppmuntra till kritiskt och självständigt tänkande. Vidare bör etik och moral betonas mer än i dag, så att eleverna lär sig kamratanda och ärlighet samt att samarbeta och att visa hänsyn. I enlighet med detta ska Lgr 11 ändra sina skrivningar om diskriminering. I nuvarande text står det att diskriminering inte får förekomma på grund av kön, etnisk tillhörighet eller religion. Självfallet ska politisk åskådning och politisk partitillhörighet inte heller utgöra grund för diskriminering och föras in i läroplanen.

Svenska skolan ska vara partipolitiskt neutral

21. Under senare år har det framkommit att lärare under lektionstid tagit partipolitisk ställning. Skolan ska vara neutral och vara tydlig med att sådant beteende inte får förekomma. Att partipolitisk propaganda inte får förekomma under skoltid av skolpersonal ska föras in i gällande läroplan samt i skollagen. I första hand bör varning ges till den som på detta sätt bryter mot de demokratiska spelreglerna. Entledigande ska bli aktuellt om partipolitiskt ställningstagande fortsatt görs trots varning. Lärarna ska förväntas uttrycka sig så pass neutralt att eleverna inte ska kunna ana vederbörandes partipolitiska preferenser.

Hemundervisning vid extraordinära händelser

22. Coronapandemin har ställt vårt samhälle och vårt skolväsende inför många prövningar. Det är mycket viktigt att ha en bättre förberedelse inför dylika oförutsägbara extraordinära händelser framgent. När befolkningen ställs inför allvarliga hot, som den här pandemin utgör ett kännbart exempel på, behöver skolan kunna erbjuda flexibilitet för de individer som anses särskilt sårbara. Elever som själva tillhör riskgrupp, eller vars föräldrar tillhör riskgrupp, bör ha rätt till undervisning och fullföljd skolplikt hemifrån. Detta skulle vara ett avgränsat undantag från den i övrigt gällande skolplikten och endast gälla under en begränsad tid. Sverigedemokraterna anser att regeringen bör införa bestämmelser som möjliggör för hemundervisning för särskilt sårbara elever samt elever till särskilt sårbara föräldrar vid extraordinära händelser.

Patrick Reslow (SD)

Robert Stenkvist (SD)

Michael Rubbestad (SD)

Jörgen Grubb (SD)

Richard Jomshof (SD)

Lars Andersson (SD)

Per Söderlund (SD)

Clara Aranda (SD)